

**Міністерство освіти та науки України
Державний вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра філософії**

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ТА СТАЖУВАННЯ

**МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
для студентів магістратури
спеціальності 8.18010021 Педагогіка вищої школи**

**Дніпропетровськ
НГУ
2013**

Практична підготовка та стажування. Методичне забезпечення для студентів магістратури спеціальності 8.18010021 Педагогіка вищої школи / Упоряд.: Ю.О.Шабанова. – Д.: Національний гірничий університет, 2013. – 28 с.

Упорядник:

Ю.О. Шабанова, д-р філос. наук, професор.

Затверджено методичною комісією юридичного факультету (протокол № 1 від 12.09.2013) за поданням кафедри філософії (протокол № 1 від 11.09.2013).

Подано матеріали методичного забезпечення практичної підготовки та стажування студентів магістратури спеціальності «Педагогіка вищої школи», що містять форму організації та зміст педагогічної практики, вимоги до її результатів, обов'язки студента-практиканта, поради для успішного проходження педпрактики, а також вимоги та зразки звітної документації педагогічної практики студента-практиканта магістратури за спеціальністю «Педагогіка вищої школи». Для студентів-практикантів заочного відділення надано вимоги виконання та звітна документація переддипломної практики.

Відповідальна за випуск завідувач кафедри філософії д-р філос. наук, проф. Ю.О. Шабанова.

ВСТУП

Практична підготовка та стажування студентів магістратури за спеціальністю «Педагогіка вищої школи» проводиться протягом 4 чверті навчального року у магістратурі на базі основної спеціальності магістрантів, отриманої за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавра» чи «спеціаліст». Обов'язковою умовою місця проходження педагогічної практики є вищі навчальні заклади III-IV рівня акредитації. Враховуючи, що педагогічна практика завершує підготовку студентів до роботи в вищих навчальних закладах, основна увага при оцінюванні результатів проходження педагогічної практики приділяється оволодінню навиками професійної педагогічної діяльності.

Метою практики є залучення студентів до самостійної творчої педагогічної діяльності, формування системи педагогічних умінь і навичок педагогічної діяльності в умовах, оптимально наближених до роботи за фахом, а також формуванню дидактичних та соціальних компетенцій майбутніх викладачів.

Головними завданнями практики є:

- залучення студентів до педагогічної діяльності та навчально-виховної роботи;
- ознайомлення з навчальними планами, програмами та посібниками;
- встановлення зв'язків між теоретичними знаннями, отриманими під час вивчення психолого-педагогічних та навчальною практикою;
- ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи і передовим педагогічним досвідом освітніх закладів, співпраця з викладачами, науковцями та керівництвом закладу;
- організація педагогічної взаємодії зі студентами;
- вироблення власного творчого підходу до педагогічної діяльності;
- виховання професійних педагогічних якостей особистості.
-

Навчальні цілі видання полягають в забезпеченні методичним матеріалом педагогічної практики магістранта, *що сприяє формуванню знань* студентів щодо форм та методів навчальної діяльності викладача вищої школи, *вмінь* свідомо використовувати ці знання у ефективному моделюванні навчального процесу, *навичок* користуватися дидактичними методологіями та практичними методами в процесі викладання професійних знань. **Призначення видання** – *формування професійно-педагогічних компетенцій майбутніх викладачів шляхом безпосереднього отримання практичного досвіду педагогічної діяльності.*

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА СТАЖУВАННЯ

студентів денної форми навчання

1.1 Початок практики. Педагогічна практика розпочинається настановчим інструктажем, в якому беруть участь студенти-практиканти, викладач-керівник практики та викладачі навчальних закладів, де студенти проходять практику. За місяць до початку педагогічної практики студент зобов'язаний надати на ім'я завідувача кафедри заяву зі зазначенням місця проходження практики (ВНЗ, кафедра) та ім'ям керівника практики (з його особистим підписом) на підставі чого до початку педагогічної практики видається наказ по ВНЗ.

1.2. Наставний інструктаж. На інструктажі керівник педпрактики зачитує наказ Ректора про проходження педагогічної практики студентами і розподіл їх за окремими навчальними закладами міста, а також ознайомлює студентів та педагогів з метою, основними завданнями та особливостями організації педагогічної практики.

1.3. Комплексне вивчення студентами навчально-виховної роботи навчальних закладів. Ознайомлення з навчальними закладами і комплексне вивчення специфіки їхньої роботи відбуватиметься за такими напрямками:

- ознайомлення з навчальним закладом, його структурою та формами роботи, бесіда з представниками адміністрації, викладачами та завідувачем кафедри;

- вивчення робочої документації (розкладу занять, індивідуальних планів викладачів, карток навантаження);

- вивчення методичної літератури (методичне забезпечення дисципліни за стандартом МОН, що містить навчальну програму, розробку модульних завдань, питань до заліку чи іспиту, тем лекцій та семінарських занять, літературу, методичні рекомендації до опанування теоретичного та практичного рівня дисципліни, а також конспект лекцій та навчальної літератури, що пропонується в бібліотеках навчального закладу) ;

- вивчення наукового досвіду викладачів (виконання держбюджетної науково-дослідницької теми кафедри, міжнародних наукових проектів, публікації в фахових виданнях, монографії, дисертації, виступи на конференціях та семінарах викладачів кафедри, робота аспірантів та докторантів кафедри)

- ознайомлення з методами та формами роботи викладачів кафедри, педагогічним, науковим та організаційним досвідом викладачів та кафедри в цілому;

- ознайомлення з організаційними заходами роботи ВНЗ (засідання кафедри, методичні та наукові семінари, засідання вченої ради факультету, позанавчальні заходи)

- складання і затвердження календарного плану роботи студента-практиканта на період проходження педагогічної практики.

1.4. Навчальна робота. Умовно навчальна робота поділяється на такі етапи: перший - *пасивний*; другий - *активний*.

Під час *першого етапу* студенти відвідують заняття викладачів, аналізують їх за, вивчають і переймають кращий педагогічний досвід, беруть поради і консультації у фахівців-педагогів, визначаються з розкладом особистих занять, знайомляться з студентами та викладачами, з якими безпосередньо працюватимуть.

На *другому етапі* студенти активно включаються в навчальну роботу. Вони розробляють конспекти лекцій і затверджують їх у керівника педпрактики; виготовляють дидактичний матеріал; підбирають до окремих лекцій чи практичних занять технічні засоби навчання; готують і проводять заняття з урахуванням інноваційних методів та застосуванням різноманітних знань з педагогіки, психології, методики викладання предмету (5 пробних і 1 залікове); беруть участь в їхньому обговоренні а також відвідують і обговорюють лекції своїх колег-практикантів.

1.5. Виховна робота. Студенти ознайомлюються з планом виховної роботи кафедри та ВНЗ, відвідують та аналізують виховні заходи, які проводяться в навчально-виховному закладі, до якого вони прикріплені; долучаються до проведення запланованих виховних заходів (бесід, лекцій, диспутів, вечорів, екскурсій тощо); самостійно готують і проводять виховний захід з урахуванням інтересів студентів із використанням сучасних форм виховної роботи; беруть участь у повсякденній роботі колективу; залучаються до роботи кураторів студентських груп; відвідують і обговорюють виховні заходи, які проводять колеги-практиканти.

1.6. Методична та науково-дослідна робота студентів-практикантів полягає в ознайомленні з планом роботи методичних та наукових семінарів кафедри та методичного забезпечення дисципліни; беруть участі в семінарах, конференціях, педагогічних читаннях; проводять емпіричні дослідження та теоретичні узагальнення на базі дисципліни за якою проходить педпрактика для виконання магістерської роботи, збирають матеріал для магістерської роботи, займаються діагностикою та прогнозуванням своєї педагогічної діяльності, готують наукові статті для публікації в фахових видання, беруть участь у науково-практичних конференціях.

1.7. Підсумки практики. Для отримання підсумкової оцінки проходження педпрактики необхідно представити звітну документацію (См. Приклад оформлення у додатку) та захист практики на підсумковій конференції в присутності колег-практикантів, керівника педпрактики, викладачів та завідувача кафедри):

- оформлення звітної документації;
- підготовка матеріалів до фотомонтажу, газети, виставки тощо про результати і особливості проходження педагогічної практики;
- підведення підсумків практики у місцях її проходження разом з керівником педпрактики і педагогами, які опікувалися студентами в навчальному закладі;
- захист практики і участь у підсумковій конференції.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

У результаті проходження навчально-виховної педагогічної практики студенти повинні виявити **знання** з навчальних дисциплін спеціальності «Педагогіка вищої школи», а також дисципліни за якою вони отримали професійну спеціалізацію (На підставі диплому «бакалавра» чи «спеціаліста», і на їхній основі сформувані такі **вміння**:

- **організаційні** (організовувати власну педагогічну діяльність і студентську діяльність, вміло застосовувати елементи взаємодії і співпраці, відтворювати творчу атмосферу та єдину навчальну спільноту);
- **фахові** (науково і методично підходити до відбору змісту та обсягу навчальної інформації відповідно до програми і теми з навчального предмета, враховувати вікові та індивідуальні особливості студентства, оперувати оптимальними формами, методами, засобами навчально-виховної діяльності, застосовувати інноваційні освітні технології у навчальному процесі, використовувати міжпредметні зв'язки та духовні пріоритети в моделюванні педагогічної діяльності) .
- **комунікативні** (налагоджувати педагогічне спілкування зі студентством, педагогами і колегами на основі взаєморозуміння, взаємоповаги, емпатії і партнерства);
- **проективні** (вміти планувати власну педагогічну діяльність, визначати мету й основні завдання в викладанні обраної дисципліни), вміти діагностувати навчально-виховні ситуації і ефективно й коректно проектувати свої подальші педагогічні дії);
- **рефлексивно-творчі** (бути здатними до гуманного сприймання педагогічного оточення, конструктивно аналізувати власну професійну діяльність, прогнозувати майбутні дії, розвивати особисті та учнівські творчі якості, налагодити доброзичливе порадництво і консультування для студентів і своїх колег, проводити педагогічне спостереження і аналіз студентської поведінки та надавати їм фахову допомогу, що ґрунтується на повазі і любові.

По завершенню проходження педагогічної практики студенти набувають відповідних **навиків**, а саме:

- підготовки та проведення навчальних занять різних типів і виховних заходів;
- сприймання та розуміння поведінки студентства;
- застосування різноманітних методів, прийомів суб'єкт-суб'єктного стилю навчання а також аналізу та шляхів вирішення педагогічних ситуацій;
- складати навчальні плани та готувати методичне забезпечення згідно з сучасними держаними та європейськими вимогами;
- формування власного стилю педагогічної діяльності.

3. ОBOB'ЯЗКИ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

3.1. Студент-практикант зобов'язаний брати участь у настановній і підсумковій конференціях, вчасно подати керівнику практики графік проведення залікових навчальних занять і виховних заходів (див. додаток № 8), розпочати і завершити практику у визначений термін.

3.2. Під час практики студент повинен якісно виконувати усі види роботи, передбачені програмою педагогічної практики. Невиконання хоча б одного пункту програми є підставою для його неатестації.

3.3. Студент зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку навчально-виховного закладу, виконувати розпорядження його адміністрації та керівників практики.

3.4. Студент повинен відвідувати заняття своїх колег, рецензувати їх і брати участь в їхньому обговоренні.

3.5. Практикант повинен бути зразком організованості та дисциплінованості, ввічливості й працелюбства, гідно репрезентувати звання вчителя вищої школи.

4. ПОРАДИ СТУДЕНТАМ ДЛЯ УСПІШНОГО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА СТАЖУВАННЯ

Для успішного і ефективного проходження педагогічної практики студент - практикант повинен:

- 1) вміти планувати свою педагогічну діяльність (визначати мету, зміст і завдання, форми і методи проведення кожного навчального чи виховного заняття), а також своїх учнів (відповідно до їхніх інтересів, уподобань, прагнень, здібностей), тобто вміти прогнозувати діяльність;
- 2) на високому науковому і методичному рівнях володіти знаннями, уміннями, навиками та способами діяльності в межах своєї професійної спрямованості та спеціальності «Педагогіка вищої школи», виявляти власну ерудицію, кругозір, особисте ставлення до навчального процесу;
- 3) враховувати вікові й індивідуальні особливості студентів, їхню дивертисивність (своєрідність) у навчально-виховній діяльності, розвивати мислення студентів, прагнення пізнавати і відкривати нове (непізнане), розкривати їхні творчі потенції;
- 4) вміти створювати позитивну, психологічно-комфортну атмосферу взаємодії викладача зі студентом, яка ґрунтується на почуттях доброзичливості, емпатії, взаєморозуміння, взаємоповаги, радості від студентських успіхів, тощо;
- 5) ефективно застосовувати інноваційні підходи до навчально-виховної діяльності учнів, найновіші сучасні освітні технології (методи активного навчання, ситуаційні методиками, інтерактивні методиками, методи проблемного навчання, коопероване навчання, спільне, групове навчання, тощо);
- 6) вміти аналізувати власну педагогічну діяльність (осмислювати, об'єктивно оцінювати, виявляти помилки і огріхи, коректувати її і прогнозувати), а також діяльність колег-педагогів;

7) творчо і вміло творити свій власний професійний почерк, професійний стиль педагогічної діяльності.

5. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Після закінчення педагогічної практики студент-практикант здає наступну звітну документацію, оформлену у вигляді папки-швидкозшивача (**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ДИВИСЬ У ДОДАТКУ**):

- Заява практиканта на ім'я завідувача кафедри із зазначенням місця проходження практики (ВНЗ, кафедра) та ім'ям керівника практики (з його особистим погодженням)
- Індивідуальний план проходження педагогічної практики із зазначенням конкретних дат заходів та затверджений керівником педагогічної практики.
- План-конспект відкритої (залікової) лекції за обраною спеціальністю (відповідно до навчальної програми курсу)
- Методичне забезпечення дисципліни за якою проходить педпрактика
- Аналіз відвідування занять досвідних викладачів
- Аналіз відвідування методичного чи наукового семінару
- Участь у поза навчальній роботі з аналізом проведення заходу (диспут, круглий стіл, презентація тощо)
- Відгук наукового керівника педпрактики з характеристикою педагогічних якостей практиканта та оцінкою проведеної роботи.

Педагогічна практика розпочинається настановною конференцією (інструктажем) і закінчується підсумковою (захистом практики).

6. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА СТАЖУВАННЯ студентів заочної форми навчання

Студенти магістратури за спеціальністю «Педагогіка вищої школи» заочного відділення проходять педагогічну практику за формою, представленою для денного відділення і надають звітну документацію за наданим в додатку зразком в кінці першої чверті другого року навчання.

У випадку, коли студент працює у вищому навчальному закладі III та IV рівня акредитації і постійно здійснює викладацьку діяльність у вигляді лекційних, практичних занять та методичної і наукової роботи на базі основного місця роботи педагогічна практика замінюється переддипломною.

6.1 Зміст переддипломної практики студента заочного відділення.

Переддипломна практика має на меті теоретичну та практичну підготовку матеріалу для виконання магістерської дисертації на базі педагогічно-

професійної діяльності студента заочної форми навчання. До форм її роботи відносяться:

- вивчення наукової та методичної літератури відносно теми магістерської роботи;
- розробка методологічної бази дослідження;
- проведення емпіричних досліджень для виконання магістерської дисертації.

6.2. Звітна документація проходження переддипломної практики студентами заочного відділення:

- Заява на ім'я завідувача кафедри з прохання замінити педагогічну практику на переддипломну. До заяви необхідно додати довідку з місця роботи, з підтвердженням навчального навантаження в кількості лекційних та практичних занять.
- Список вивченої літератури за темою магістерської дисертації та узагальнений висновок щодо стану дослідження проблеми у європейському та вітчизняному освітянському просторі;
- Обґрунтування методології дослідження
- Результати проведених емпіричних досліджень (тестування, анкетування, соціопитування тощо) з наданням практичного матеріалу експериментів (тексти анкет, текстів, соціопитувань, відповіді опитаних, метод обробки та висновки).

**Міністерство освіти та науки України
Державний вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ**

**ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА ГРУПИ ПВШ-13**

ТКАЧЕНКО ІВАНА

**ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ
Денної форми навчання**

**Дніпропетровськ
2013**

ЗРАЗОК

Завідуючій кафедри філософії НГУ

д. філос. наук, професору

Шабановій Ю.О.

студента групи ПВШ

Ткаченко Івана

ЗАЯВА

Прошу Вас дозволити мені проходити практичну підготовку та стажування на кафедрі філософії ДВНЗ «Національний гірничий університет» (IV рівень акредитації) за дисципліною «Етика службових відносин» та призначити науковим керівником проф. Шабанову Ю.О.

Дата

особистий підпис

Особистий підпис
керівника педпрактики

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

№ п/п	Вид роботи	Назва заходу	Термін та місце проведення	Відмітка про виконання
1.	Відвідування занять	Лекція за темою: «Сутність та визначення моралі» - доц. Громов В.Є.	20.04. 2013 2 пара, ауд. 1/120	
		Практичне заняття за темою: «Етика спілкування – практичний аспект вищої школи» - проф. Шабанова Ю.О.	25.04.2013 3 пара, ауд. 1/119	
		Лекція за темою: «Філософські основи етики» - проф. Прокоф'єв Ф.І.	29.04.2013 1 пара, ауд. 1/120	
		Проведення першого модулю поточного контролю з дисципліни «Етика ділового спілкування» - проф. Шабанова Ю.О.	5.05.2013 3 пара, ауд. 1/117	
		Лекція за темою «Етичні проблеми професійної діяльності» - проф. Шабанова Ю.О.	12.05.2013 3 пара, ауд. 1/119	
2.	Розробка методичного забезпечення дисципліни «Етика службових відносин»	Розробка навчальної програми	25. 04. 2013	
		Вивчення метод. літератури за дисципліною	5.05.2013	
		Розробка модульних завдань	15.05.2013	
		Розробка завдань для контрольних заходів (ККР)	20.05.2013	
		Оформлення метод. забезпечення за стандартом	15.05.2013	
3.	Залікова відкрита лекція	Розробка плану-конспекту відкритої лекції за темою: «Педагогічна етика»	20.05.2013	
		Проведення відкритої лекції за темою: «Педагогічна етика»	25.05.2013 3 пара, ауд. 1/119	
4.	Методична робота	Вивчення методичного забезпечення дисципліни «Етика службових відносин»	12.04.2013- 22.04.2013	
		Участь у методичному семінарі кафедри за темою «Тестові форми поточного контролю»	21.04.2013 11.00., ауд. 1/117	

		Проведення соціопитування та анкетування студентів групи ЮП-07 -1, 2.	21.04.2013 ЮП-12-1 22.04.2013 ЮП-12-2	
	Наукова робота	Участь у теоретичному семінарі кафедри за темою: «Європейські тенденції розвитку інженерної педагогіки» - доповідач проф. Шабанова Ю.О. Підготовка статті за темою «Етичні компетенції викладача вищої школи»	20.05.2013, 15.30, ауд. 1/117. 25.05.2013	
	Організаційна робота	Участь у проведенні презентації виставки художніх робіт Віктора Сорбата в центрі естетичного розвитку. Ознайомлення з роботою куратора групи ЮП-05-1 старш. викл. кафедри Пазинич Ю.М. Проведення круглого столу для студентів юридичного факультету за темою «Моральний портрет сучасного юриста»	18.05.2013 Протягом практики 22.04.2013, 14.00, ауд. 1/119	
	Захист проходження педагогічної практики	Підсумкова конференція	28.05.2013, 11.00., ауд.1/120	

Особистий підпис

Підпис керівника педпрактики

**Схема аналізу навчального залікового заняття
Студента-практиканта
(лекція, семінарське чи практичне заняття)**

1. Загальні відомості про навчальне заняття:

- тема навчального заняття, її зв'язок з попередніми і наступними темами, місце у відповідному розділі;
- форма, тип навчального заняття, його структура, відповідність темі та поставленій меті;
- рівень досягнення мети та отримані результати;
- позитивні та негативні сторони, досягнення, втрати, загальні враження.

2. Підготовка викладача до організації навчального заняття:

- визначення структури навчального заняття відповідно до теми і мети;
- вивчення індивідуальних та вікових особливостей учнів, психологічних особливостей класу;
- підготовка навчального матеріалу (тестових завдань, вправ, творчих робіт, практичних завдань);
- використання фахової та методичної літератури, підготовка дидактичного, наочного та роздаткового матеріалу.

3. Постановка мети, завдань навчального заняття, відбір змісту навчального матеріалу:

- постановка мети, яка відповідає темі навчального заняття;
- відбір наукових, засадничих знань, понять, фактів, що складають основу розвитку умінь, навичок студентів;
- відповідність змісту навчального матеріалу рівню пізнавальних можливостей та інтересів студентів;
- стимулювання інтересу студентів до змісту, (новизна знань, умінь, їхня різностороння значущість, парадоксальність понять, фактів, популярність інформації, емоційність викладу, подання інформації через призму бачення вчителя);
- інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами навчального предмету.

4. Застосування методів, прийомів, засобів на навчальному занятті:

- творчий підбір методів, прийомів, засобів навчання для досягнення поставленої навчально-виховної і розвивальної мети і вирішення завдань;
- стимулювання активності студентів до критичного і творчого мислення, виявів власної позиції і вміння переконання, самостійного пошуку і дослідження, успіху у навчально-виховній діяльності.

5. Діяльність педагога:

- організація навчально-пізнавальної роботи на занятті;

- знання викладачем навчального матеріалу, його інтелектуальний рівень, ерудиція, любов до педагогічної професії;
- гуманне ставлення до студентів, розуміння їх як особистостей, виявлення до них довіри і поваги;
- стиль діяльності та поведінки викладача, його комунікативні уміння, відкритість, щирість, знаходження контакту зі студентами, виявлення педагогічного такту в організації взаємодії з учнями;
- забезпечення дисципліни як організації порядку на навчальному занятті;
- рівень професійної майстерності педагога.

6. Діяльність студентів:

- ставлення студентів до процесу навчання, а також до форм, методів організації навчально-пізнавальної діяльності;
- ставлення до особистості викладача, виявлення розуміння і поваги до нього;
- позиція студентів як партнерів у навчально-виховному процесі, творців нових ідей;
- дотримання правил поведінки студентів на навчальному занятті.

7. Організація міжособистісної взаємодії: “викладач-студент”, “студент-студент”:

- створення психологічно комфортного середовища на навчальному занятті;
- застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо);
- привчання студентів до уважного слухання, толерантного ставлення до інших думок, уникнення конфліктів, критичних зауважень, образ, тощо;
- об’єктивне ставлення педагога до кожного студента, створення рівноправних умов для всіх учасників навчально-виховного процесу.

8. Результативність навчального заняття:

- перевірка викладачем рівня розуміння, осмислення студентами навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь;
- застосування зворотного зв’язку для усвідомлення особливостей діяльності, мислення студентів, мотивації їхнього навчання з метою удосконалення організації навчальних занять;
- оцінювання як важливий засіб стимулювання усвідомлення учнями досягнутих успіхів, перспектив свого розвитку;
- об’єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності слухачів, рівня їхньої активності, творчості;
- мотивація оцінок.

9. Загальні висновки (пропозиції і поради щодо вдосконалення підготовки і проведення наступних навчальних занять).

ПЛАН-КОНСПЕКТ ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ

Група, у якій проводиться заняття

Мета заняття (освітня, виховна, розвивальна).

Основні поняття і терміни.

Тип заняття (лекція, семінар, практичне).

Методи навчання і методичні прийоми.

Навчальне обладнання (необхідне для проведення заняття).

Література.

Хід заняття

1. Організаційний момент.
2. Зміст навчального матеріалу (конспект лекції).
3. Структура заняття із зазначеною послідовністю його етапів і приблизним розподілом часу, відведеного на кожен із них:
 - а) перевірка знань, умінь і навичок студентів, повторення вивченого;
 - б) актуалізація опорних знань студентів;
 - в) мотивація навчальної діяльності;
 - г) засвоєння студентами знань, їхнє узагальнення і закріплення;
 - д) відповіді викладача на запитання студентів;
 - е) проведення підсумків лекції;

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**за вільним вибором студента
“ Культурологія ”**

*освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів
усіх напрямів*

Видання офіційне

Дніпропетровськ
Державний ВНЗ «НГУ»
2012

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
за вільним вибором студента “Культурологія”**

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ П.І. Пілов

« ____ » _____ 20 ____ р.

ПОГОДЖЕНО

Директор науково-методичного
центру НГУ

_____ В.О. Салов

« ____ » _____ 20 ____ р.

Керівник розробки

_____ Ю.О. Шабанова

« ____ » _____ 20 ____ р.

Передмова

І РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Кафедрою _____
(назва кафедри)

2 ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

наказом ректора вищого навчального закладу
від _____ р. № _____

4 РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Шабанова Юлія Олександрівна, доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри філософії ДВНЗ «НГУ»

Тарасова Наталія Юріївна, кандидат філософських наук, доцент кафедри
філософії ДВНЗ «НГУ»

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу ДВНЗ «НГУ»

Зміст

Вступ

1. Галузь використання
2. Нормативні посилання
3. Базові дисципліни
4. Дисципліни, що забезпечуються
5. Обсяг дисципліни
6. Компетенції, що набуваються, та зміст дисципліни
7. Індивідуальне завдання
8. Форма підсумкового контролю
9. Вимоги до інформаційно-методичного забезпечення дисципліни
10. Вимоги до засобів діагностики
11. Рекомендована література
12. Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення

Вступ

Цей стандарт є складовою стандартів вищої освіти вищого навчального закладу.

Програма дисципліни - нормативний документ, що складається вищим закладом освіти на підставі галузевих стандартів.

Програма дисципліни визначає зміст навчальної дисципліни.

Програма дисципліни розробляється кафедрою, яка наказом ректора закріплена для викладання дисципліни.

Програма дисципліни розробляється на весь період реалізації освітньо-професійної програми підготовки фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня і затверджується наказом ректора.

Компетенції, що визначені в Програмі дисципліни, є об'єктом діагностики під час контрольних заходів.

1. Галузь використання

Стандарт поширюється на факультети та кафедри, яким доручено наказом ректора викладання навчальної дисципліни.

Стандарт встановлює:

– перелік похідних компетенцій, що визначаються як деталізація основної компетенції фахівця за освітньо-кваліфікаційною характеристикою (ОКХ).
Похідні компетенції - є навчальними цілями дисципліни.

– склад змістових модулів, що забезпечують набуття похідних компетенцій (реалізацію навчальних цілей дисципліни);

– розподіл навчального матеріалу за видами занять;

– норми часу на викладання та засвоєння змістових модулів;

– рівень засвоєння, що необхідний та достатній для набуття компетенцій.

– форми діагностики рівня сформованості компетенцій за дисципліною;

– вимоги до засобів діагностики;

– критерії оцінювання якості підготовки;

– склад і зміст методичного забезпечення навчальної дисципліни;

– порядок внесення змін та доповнень.

– відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки.

Стандарт використовується для:

- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- внутрішнього та зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- процедур ліцензування та акредитації напряму підготовки;

2 Нормативні посилання

2.1. Закон України «Про вищу освіту».

2.2. НДУ 01-2002 — Нормативний документ України, Система стандартів вищої освіти, внесення змін до них та здійснення контролю за їх дотриманням. Основні положення;

2.3. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика для бакалаврів усіх напрямків підготовки

2.4. Стандарт вищої освіти НГУ. Освітньо-кваліфікаційна характеристика для бакалаврів усіх напрямків підготовки (варіативна частина);

2.5. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна програма для бакалаврів усіх напрямків підготовки

2.6. Стандарт вищої освіти НГУ. Освітньо-професійна програма бакалавра напрямку для усіх напрямків підготовки (варіативна частина).

2.7. СВО НГУ НМЗ-05. Нормативно-методичне забезпечення навчального процесу. Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2005. – 138 с.

3. Базові дисципліни

- 1.«Історія української культури»
- 2.«Філософія»
- 3.«Історія України»
4. «Логіка»
5. «Психологія»

4. Дисципліни, що забезпечуються

- 1.«Риторика»
- 2.«Етика»
3. «Релігієзнавство»
4. «Система вищої освіти України»

5. Обсяг дисципліни

Загальний обсяг - _____ кредити ECTS (_____ академічних годин).

Лекції - _____ академічних годин.

Практичні заняття - _____ академічних годин.

Лабораторні заняття - _____ академічних годин.

Самостійна робота - _____ академічних годин.

6. Зміст дисципліни та розподіл часу за видами занять

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен уміти)	Змістові модулі	Розподіл часу		
			аудиторний	самостійна робота	загальний
1	2	3	4	5	6
№ 1	<p>-визначити сутність феномену культури</p> <p>-виявити роль сакральності, синкретизму, монументальності, властивих культурі Давнього Єгипту, для подальшого міфологічного світобачення;</p> <p>-оцінити значення антропоморфізму, космологізму, естетизму, раціональності, що сформувалися в культурі Давньої Греції, для становлення сучасного наукового раціоналістичного й прагматичного світогляду, формування уявлень про людину в її соціальних, етичних та естетичних потенціалах;</p> <p>- спроектувати космополітичне світосприйняття давніх римлян, виражене в політичних, соціальних, історичних, мистецьких формах, на сучасне рішення етно-національних й соціокультурних проблем;</p> <p>- проаналізувати середньовічне бачення проблеми співвідношення розуму та віри на сучасні взаємини науки й релігії;</p> <p>- визначити значення ренесансного гуманістичного світосприйняття для розвитку сучасної науки, уявлень про людську індивідуальність, безмежні людські можливості;</p> <p>. дати оцінку механістичним, емпіричним та містичним теоріям, уявленням про прогрес, значення освіти й виховання, які</p>	<p>Лекції – 1_ семестр, _1 чверть (1-8 тиждень) Аудиторні: 2 години на тиждень</p>			
		1. Сутність феномену культури.	2	24	42
		2. Культура Давніх Східних цивілізацій. Давній Єгипет	2		
		3. Антична культура. Давня Греція та Давній Рим	2		
		4. Культура Середньовічної Візантії та Європи	2		
		5. Культура Південного та Північного Відродження	2		
		6. Культура Нових часів та доби Просвітництва	2		
		7. Культура +19- 20 століть	2		
		8. Українська культура в світовому культурному контексті	2		
		Контрольна модульна робота за розкладом занять (КМР): 9-10 тижні	2		

1	2	3	4	5	6
	сформувалися в культурі Нових часів; . впровадити знання про особливості культури 19-20 століть в експертний аналіз культури початку 21 століття. Встановити взаємодію традицій з новаторством, виявити безперервність культурної спадщини та своєрідність національних витоків.	Разом:	18		
№2	– визначити сучасні життєві прояви антикультури, субкультури, оцінити позитивну та негативну практику експансії масової культури. – в жанрі есе, рецензії чи статті дати кваліфіковану експертну культурологічну оцінку творів живопису, архітектури, скульптури, музичного мистецтва з приводу відвідування театру, виставки чи експозиції;	Практичні заняття – _ 1 сем., _ 1 четверть (1-10 тиждень) <i>Аудиторні: 0,5 годин на тиждень</i>			
		1. Антикультура й контркультура. Масова та елітарна культура	2	24	30
		2. Мистецтво як важлива складова духовної культури людства	2		
		Захист практичного модуля за розкладом занять: 9-10 тиждень	2		
		Разом:	6		
	Разом по дисципліні	24	48	72	
	Частка навантаження		0,63		

7. Індивідуальне завдання

До заліку допускаються студенти, які виконали індивідуальне завдання. Виконання індивідуального завдання здійснюється відповідно до методичних рекомендацій [1].

- ♦ правильність рішень;
- ♦ повнота структури розрахунків (постановка задачі, розрахункова схема, рішення, оцінка рішення);
- ♦ грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу;
- ♦ оформлення відповідно до чинних стандартів;
- ♦ наявність посилань на джерела інформації;

8. Форма підсумкового контролю

Нормативна форма підсумкового контролю – залік. Підсумковий контроль здійснюється як комплексне оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни без участі студента на підставі результатів усіх модульних контролів.

Підсумковий контроль реалізується через визначення середньозваженого балу результатів усіх модульних контролів.

9. Вимоги до інформаційно-методичного забезпечення дисципліни

Зміст інформаційного забезпечення має відповідати програмі дисципліни в повному обсязі.

Методичне забезпечення повинно відповідати стандарту вищої освіти Національного гірничого університету «СВО НГУ НМЗ-05. Нормативно-методичне забезпечення навчального процесу. Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2005. – 138 с.».

Матеріали методичного забезпечення мають містити засоби діагностики у вигляді типових ситуаційних вправ з прикладами рішень.

Викладач повинен забезпечити вільний доступ студента до матеріалів інформаційно-методичного забезпечення дисципліни.

10. Вимоги до засобів діагностики

Засоби діагностики рівня сформованості компетенцій для проведення екзамену мають бути подані у вигляді ситуаційних вправ.

Оцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу здійснюється через коефіцієнт засвоєння:

$$K_3 = N/P,$$

де N - правильно виконані істотні операції рішення (відповіді),
 P – загальна кількість визначених істотних операцій.

Критерії визначення оцінок:

“відмінно” -	$K_3 > 0,9;$
“добре” -	$K_3 = 0,8...0,9;$
“задовільно” -	$K_3 = 0,7...0,8;$
“незадовільно” -	$K_3 < 0,7.$

При остаточній оцінці результатів виконання завдання необхідно враховувати здатність студента:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях;
- інтерпретувати схеми, графіки, діаграми;
- аналізувати і оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень;
- викладати матеріал на папері логічно, послідовно, з дотриманням вимог чинних стандартів.

11. Рекомендована література

- 1.Методичні рекомендації до виконання модульної роботи з курсу «Культурологія». Для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / Уклад. Н.Ю.Тарасова. - Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2009.- 31 с.
- 2.Гуревич П.Я. Культурологія. – М.: Знання, 1996. – 124 с. Грищенко В.С. Людина і культура: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2000. – 368
- 3.Естетика: Підручник / За заг. ред. Л.Т. Левчука. – К.: Вища шк., 2006. – 431 с.
- 4.Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. – К.: Либідь, 1994. – 565 с.
- 5.Культурологія в вопросах и ответах: Учебн. пособие. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1999. – 608 с.
- 6.Культурологія: Учебн. пособие / Под ред. А.А. Радугина. – М.: Центр, 1999. – 304 с.
- 7.Лосев І.В. Історія і теорія світової культури: європейський контекст: Навч. посібник. – К.: Либідь, 1995. – 224 с.
- 8.Розин В.М. Введение в культурологию. – М.: ИНФА-М-ФОРУМ, 1998. – 221
9. Учебный курс по культурологии. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1999. – 576 с.
- 10.Шабанова Ю.О. Конспект лекцій з дисципліни «Культурологія». – На правах рукопису // Методичний кабінет кафедри філософії НГУ, ауд. 1/118.

12. Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення

Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення несе завідувач кафедри.

Упорядник
Шабанова Юлія Олександрівна

Практична підготовка та стажування

**Методичне забезпечення студентів магістратури
спеціальності 8.18010021 Педагогіка вищої школи**

Видано в редакції упорядника.

Підп. до друку 26.09,2013. Формат 30x42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. 1,6.
Обл.-вид. арк. 1,5. Тираж 100 пр. Зам. №

Державний ВНЗ «НГУ»
49027, м. Дніпропетровськ, просп. К. Маркса, 19.